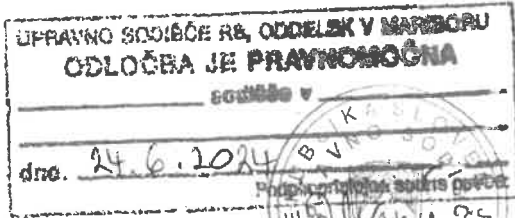

REPUBLIKA
SLOVENIJA
UPRavno
SODIŠČE

II U 271/2023-12

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

Upravno sodišče Republike Slovenije, Oddelek v Mariboru, je po višji sodnici Violeti Tručl,

v upravnem sporu tožeče stranke:

zoper toženo stranko: **REPUBLIKA SLOVENIJA**, ki jo zastopa
Informacijski pooblaščenec, Dunajska cesta 22, Ljubljana,

ob sodelovanju stranke z interesom: **MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE,**
POLICIJA, Štefanova ulica 2, Ljubljana,

zaradi **dostopa do informacij javnega značaja**,

o **tožbi** zoper odločbo Informacijskega pooblaščenca št. 090-291/2023/5 z dne 3. 10. 2023 v zvezi z odločbo Ministrstva za notranje zadeve, Policije, št. 090-113/2023/6 (2-15) z dne 11. 9. 2023,

dne **24. junija 2024**

RAZSODILO:

Tožbi se ugodi tako, da se odpravi odločbi Informacijskega pooblaščenca št. 090-291/2023/5 z dne 3. 10. 2023 in Ministrstva za notranje zadeve, Policije, št. 090-113/2023/6 (2-15) z dne 11. 9. 2023 ter se zadeva pošlje v odločanje pristojnemu Okrožnemu državnemu tožilstvu v Celju.

OBRAZLOŽITEV:

1. Z izpodbijano odločbo je Informacijski pooblaščenec zavrnil pritožbo prosilca (tožnika v tem upravnem sporu) z dne 15. 9. 2023 zoper odločbo Ministrstva za notranje zadeve, Policije, št. 090-113/2023/6 (2-15) z dne 11. 9. 2023 (1. točka izreka) ter ugotovil, da v postopku posebni stroški niso nastali (2. točka izreka).
2. V obrazložitvi odločbe Informacijski pooblaščenec ugotavlja, da je organ na prvi stopnji dne 17. 8. 2023 prejel zahtevo prosilca za dostop do informacij javnega značaja, to je kopije policijskega poročila o prometni nesreči, ki se je zgodila dne 14. 5. 2019 z identifikacijsko oznako 000915669.
3. Z odločbo št. 090-113/2023/6 (2-15) z dne 11. 9. 2023 je organ na prvi stopnji zahtevo prosilca zavrnil. Ugotovil je, da je zahtevano poročilo o prometni nesreči IV. kategorije, ki spada v delovno področje organa in se tudi nahaja v materializirani obliki, bilo na podlagi Zakona o kazenskem postopku (v nadaljevanju: ZKP) posredovano pristojnemu državnemu tožilstvu v nadaljnjo odločitev, o zadevi pa organ nima povratne informacije. Organ je po ugotovitvi, da tudi Policijska uprava Celje ne poseduje dokumentacije, iz katere bi izhajalo, da je bil postopek na državnem tožilstvu zaključen oziroma, da je bil sprožen kazenski postopek, na Okrožno državno tožilstvo v Celju naslovil dopis s vprašanjem, ali so podatki iz omenjenega poročila z vidika dela državnega tožilstva prosto dostopni. V kolikor niso, je državno tožilstvo zaprosil, naj določi podatke oziroma del le-teh, ki ne smejo biti razkriti javnosti. Okrožno državno tožilstvo v Celju je v odgovoru z dne 6. 9. 2023 pojasnilo, da je zahtevano poročilo del tožilskega spisa, dodalo pa je tudi, da je mnenja, da prosilec zaradi neizkazanega pravnega interesa do zahtevanega dokumenta ni upravičen.
4. Na podlagi navedenega odgovora je organ na prvi stopnji zaključil, da bi razkritje zahtevanega podatka škodovalo izvedbi postopka, zaradi česar je zahtevo prosilca, sklicujoč se na izjemo od prostega dostopa iz 6. točke prvega odstavka 6. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (v nadaljevanju: ZDIJZ), kot neutemeljeno zavrnil.

- —
•
5. Po mnenju Informacijskega pooblaščenca je odločitev, sprejeta na prvi stopnji, pravilna, saj je namen izjeme po 6. točki prvega odstavka 6. člena ZDIJZ zagotoviti nemoteno izvedbo kazenskega postopka, ki zajema vse ukrepe za odkrivanje kaznivih dejanj in njihovih storilcev (predkazenski postopek), vlaganje in zastopanje kazenske obtožbe ter vsa druga procesna dejanja upravičenega tožilca po ZKP. Kot pojasnjuje, morata biti za uveljavitev navedene izjeme kumulativno izpolnjena dva pogoja: postopek mora biti še v teku, ugotovljeno pa mora biti tudi, da bi razkritje zahtevanega podatka škodovalo izvedbi postopka.
 6. Ker Policijska uprava Celje ne razpolaga s podatkom, da je postopek na tožilstvu zaključen, se zahtevani dokument po ugotovitvi Informacijskega pooblaščenca nahaja v odprti kazenski zadevi, kar izkazuje obstoj prvega pogoja za obstoj izjeme po 6. točki prvega odstavka 6. člena ZDIJZ. Po njegovem mnenju pa je izkazan tudi drugi pogoj, to je, da bi razkritje dokumentov v fazi (pred)kazenskega postopka lahko škodovalo oziroma negativno vplivalo na potek (pred)kazenskega postopka. Navedeno potrjujeta odgovora Policijske uprave Celje in Okrožnega državnega tožilstva v Celju, iz katerih izhaja, da prosilec do zahtevanega poročila o prometni nesreči ni upravičen. Škodljiv učinek razkritja informacije na izvedbo (pred)kazenskega postopka lahko verodostojno v prvi vrsti oceni organ, ki ta postopek (trenutno) vodi.
 7. Glede pritožbenih navedb prosilca Informacijski pooblaščenec navaja, da so te zgolj pavšalne, navedbe prosilca glede njegovega zdravstvenega stanja pa za obravnavani postopek niso relevantne.
 8. Sprejeta odločitev je po mnenju Informacijskega pooblaščenca tudi skladna s sodbo Vrhovnega sodišča RS v zadevi opr. št. X Ips 4/2020, v skladu s katero se za vpogled v spise sodišč in drugih pristojnih organov, ko se zahteva nanaša na kazenski pregon in informacije, ki se nahajajo v tožilskih oziroma sodnih spisih v (pred)kazenskih zadevah, uporabljajo posebna določila področne zakonodaje. Navedeno pomeni, da lahko prosilec zahteva vpogled v navedene dokumente skladno s področno zakonodajo (torej kot stranka postopka), ne pa na podlagi določb ZDIJZ, saj je v konkretni zadevi podana izjema iz 6. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ.
 9. Zoper odločitev Informacijskega pooblaščenca je tožnik vložil tožbo v upravnem sporu, v kateri meni, da bi moral organ na prvi stopnji njegovo zahtevo posredovati Okrožnemu državnemu tožilstvu v Celju. Zatrjuje tudi, da izkazuje pravni interes za dostop do zahtevanih podatkov. Poročilo o prometni nesreči, ki ga zahteva, je namreč ključnega pomena za njegovo zdravljenje. V tožbi nadalje pojasnjuje svoje zdravstveno stanje in sodišču predlaga, naj izda sodbo, s katero naj Okrožnemu državnemu tožilstvu v Celju naloži, naj mu pošlje kopijo zahtevanega poročila o prometni nesreči pod identifikacijsko oznako 000915669,

zahteva pa tudi javno objavo sodbe v časopisih Delo in Večer ter na televizijskih postajah POP TV in A Kanal v terminu od 19:00 do 20:00.

10. V odgovoru na tožbo toženka v celoti vztraja pri navedbah v izpodbijani odločbi ter sodišču predlaga, naj tožbo zavrne. Meni namreč, da je izkazan obstoj izjeme od prostega dostopa do informacij javnega značaja zaradi varstva kazenskega postopka po 6. točki prvega odstavka 6. člena ZDIJZ, tožnik pa po njenem mnenju za dostop do zahtevanih podatkov tudi ni izkazal pravnega interesa.
11. Ministrstvo za notranje zadeve kot stranka z interesom v tem upravnem sporu na tožbo ni odgovorilo.
12. Tožba je utemeljena.
13. Predmet sodne presoje v obravnavani zadevi je odločba Informacijskega pooblaščenca, ki je kot pritožbeni organ kot neutemeljeno zavrnil pritožbo tožnika, vloženo zoper odločbo, s katero je Ministrstvo za notranje zadeve, Policija, na podlagi določb ZDIJZ zavrnilo tožnikovo zahtevo za dostop do poročila Policijske uprave Celje, Postaje prometne policije Celje, o prometni nesreči, evidentirani pod oznako Svojo odločitev sta organa utemeljila na določbi 6. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ, ki določa izjemo od splošnega načela prostega dostopa. Ugotovila sta namreč, da se prosilčeva zahteva nanaša na podatke iz odprtega (pred)kazenskega postopka, katerih razkritje bi po njenem mnenju lahko negativno vplivalo na izvedbo tega postopka.
14. Med strankama v postopku ni spora o tem, da je bilo zahtevano policijsko poročilo o prometni nesreči sestavljeno na podlagi zbranih obvestil in dokazov policije na podlagi 148. člena ZKP in da je bilo posredovano Okrožnemu državnemu tožilstvu v Celju z namenom, da pristojni tožilec na njegovi podlagi oceni, ali obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti. Zahtevani dokument je s tem postal del tožilskega spisa, kar je v postopku (v dopisu z dne 6. 9. 2023, naslovljenem na Ministrstvo za notranje zadeve) potrdilo tudi Okrožno državno tožilstvo v Celju.
15. Po stališču, ki ga je v sodbi opr. št. X Ips 4/2020 z dne 27. 5. 2020 zavzelo Vrhovno sodišče RS, je pridobivanje informacij od sodišč in drugih državnih organov lahko urejeno v različnih pravnih podlagah, ki zasledujejo različne namene in cilje. Navedeno pa lahko vodi tudi do konflikta norm, kadar si pravila oziroma omejitve glede posredovanja določenih informacij iz različnih predpisov nasprotujejo. V takem primeru je treba za razrešitev navedenega nasprotja določiti pravilno uporabo prava na podlagi splošnih pravil o uporabi pravnih predpisov, kamor sodijo npr. pravilo, da se vedno uporabi specialnejši predpis

namesto splošnega (pravilo *lex specialis*) oziroma kasnejši predpis namesto prejšnjega (pravilo *lex posterior*) itd.¹

16. Kot je v zvezi s tem pojasnilo Vrhovno sodišče RS, imajo pri dostopu do informacij posebna določila področne procesne zakonodaje, ki določajo pogoje za dostop oseb za vpogled v spise sodišč in drugih pristojnih organov v razmerju do določb ZDIJZ značaj specialne ureditve (*lex specialis*). Posebne določbe procesne zakonodaje lahko drugače kot splošne določbe ZDIJZ urejajo dostop do specifičnih dokumentov oziroma informacij, ki se vodijo v zvezi z določenimi postopki z namenom zaščite javnega interesa ter pravic oseb v teh postopkih. ZDIJZ se tako kot splošni predpis uporablja le v zvezi z dostopom do tistih informacij, do katerih dostop ni urejen v specialnih zakonih, kar pomeni, da se lahko v primeru, ko se zahteva dostop do podatkov, ki so bili pridobljeni ali sestavljeni zaradi kazenskega pregona ali v zvezi z njim, uporabi le v primerih, ko se zahtevani podatki ne nahajajo v sodnih ali tožilskih spisih.²
17. Za dostop do informacij, ki se nahajajo v spisih državnega tožilstva v zvezi z (morebitnim) kazenskim pregonom, pa velja specialna ureditev, predpisana v 181. členu Zakona o državnem tožilstvu (v nadaljevanju: ZDT-1), ki določa pogoje za dostop do zahtevanih podatkov v spisih, določa pa tudi osebo, pristojno odločati o vloženih zahtevah.³
18. Ker se v obravnavani zadevi policijsko poročilo o prometni nesreči, dostop do katerega zahteva tožnik, nesporno nahaja v tožilskem spisu, poročilo pa je bilo po 148. členu ZKP sestavljeno zaradi morebitnega kazenskega pregona storilca, bi o zahtevi za dostop po določbi 181. člena ZDT-1 moral kot pristojen odločiti vodja Okrožnega državnega tožilstva v Celju in ne Ministrstvo za notranje zadeve, Policija, ki je poročilo sestavila. Dostop do podatkov, ki so sestavni del tožilskega spisa, lahko namreč prav zaradi varstva interesa (pred)kazenskega postopka dovoli le pristojno državno tožilstvo kot državni organ, specializiran za pregon dejanj, katerih storilci se preganjajo po uradni dolžnosti, in sicer pod pogoji, ki jih določajo specialni predpisi s področja kazenske zakonodaje in delovanja državnega tožilstva.
19. Ker je v obravnavani zadevi za odločanje o zahtevi podana specialna pravna

¹ Sodba VSRS opr. št. X Ips 4/2020 z dne 27. 5. 2020, 13. točka obrazložitve.

² Sodba VSRS opr. št. X Ips 4/2020 z dne 27. 5. 2020, 23. točka obrazložitve.

³ V prvem odstavku 181. člena ZDT-1 je tako določeno, da "/.../dostop do vsebine osebnih in drugih podatkov iz vpisnikov, imenikov in evidenc, ki se nanašajo na njih, pridobijo posamezniki, na katere se nanašajo, ali druge osebe, ki so v njih navedene v zvezi s pristojnostmi iz 19. člena tega zakona, šele po zastaranju kazenskega pregona ali po pravnomočnosti sodbe. Pred potekom rokov iz prejšnjega odstavka lahko dostopajo do vsebine osebnih ali drugih podatkov samo v okviru sodnega postopka ali na podlagi odločbe sodišča. Pravico do vpogleda v vsebine osebnih ali drugih podatkov iz vpisnikov, imenikov, evidenc in spisov državnega tožilstva ima še pred njihovim arhiviranjem tudi vsaka pravna ali fizična oseba, ki za to izkaže pravni interes, če to ne posega v določbe prejšnjega stavka ter ne škoduje interesom postopka tajnosti postopka ali zasebnosti oseb. Vpogled dovoli vodja tožilstva. Pravico do vpogleda v spise državnega tožilstva pa ima na podlagi dovoljenja generalnega državnega tožilca po drugem odstavku 181. člena ZDT-1 tudi posameznik, ki izkaže, da podatke iz njih potrebuje za znanstvenoraziskovalno delo.

podlaga po ZDT-1, tudi glede organa, pristojnega za odločanje o zahtevi, ni mogoče uporabiti splošnih določil ZDIJZ (po katerih je o pritožbi zoper odločbo organa na prvi stopnji pristojen odločati Informacijski pooblaščenec), pač pa določila specialnega predpisa, ki urejajo vprašanje pristojnosti za odločanje o vloženih zahtevah za dostop do podatkov, urejajo pa tudi sistem pravnih sredstev zoper sprejeto odločitev.⁴ Po prvem odstavku je 181. členu ZDT-1 odloča o vpogledu v tožilske spise z upravnim aktom vodja pristojnega državnega tožilstva, zoper odločitev katerega po ZDT-1 ni predvidenega pravnega sredstva,⁵ možna pa je tožba v upravnem sporu.⁶

20. Zaradi nepravilne uporabe materialnega prava, ki je imela za posledico, da je o tožnikovi zahtevi za dostop do zahtevanih podatkov odločil nepristojen organ na prvi stopnji, je sodišče tožbi ugodilo in na podlagi 1. in 4. točke prvega odstavka 64. člena Zakona o upravnem sporu (v nadaljevanju: ZUS-1) izpodbijano odločbo Informacijskega pooblaščenca št. 090-291/2023/5 z dne 3. 10. 2023 odpravilo. Na podlagi pooblastila iz četrtega odstavka 64. člena ZUS-1, v skladu s katerim se lahko v postopku glede na vsebino zadeve odpravi tudi druge akte, izdane v postopku izdaje izpodbijanega akta, pa je sodišče odpravilo tudi odločbo Ministrstva za notranje zadeve, Policije, št. 090-113/2023/6 (2-15) z dne 11. 9. 2023, saj jo je izdal organ, ki upošteva določbo 181. člena ZDT-1 ni imel pristojnosti za odločanje v tej zadevi.⁷
21. Po odpravi obeh odločb je sodišče zadevo v skladu s četrtem odstavkom 64. člena ZUS-1 odstopilo v reševanje Okrožnemu državnemu tožilstvu v Celju, ki je po prvem odstavku 181. člena ZDT-1 pristojno odločiti o vloženih zahtevi.
22. Sodišče je zadevi v skladu s 1. alinejo drugega odstavka 59. člena ZUS-1 odločilo brez glavne obravnave, saj je bilo že na podlagi tožbe, izpodbijanega akta ter upravnih spisov očitno, da je treba tožbi ugoditi in upravni akt odpraviti na podlagi prvega odstavka 64. člena tega zakona, v upravnem sporu pa tudi ni nastopala stranka z nasprotnim interesom.

PRAVNI POUK:

Pritožba zoper to sodbo ni dovoljena (prvi odstavek 73. člena ZUS-1).

Maribor, 24. junij 2024

Višja sodnica:

Violeta Truč, l. r.
Ta prepis je togeljen z elektronski
Podpisateljica sodne osebe: [Podpis]

4 Sodba VSRS opr. št. VSRS opr. št. X Ips 4/2020 z dne 27. 5. 2020, 29. točka obrazložitve.
5 Sodba UPRS opr. št. U 467/2005 z dne 17. 3. 2006.
6 Odločba USRS št. U-I-16/10, Up 103/10 z dne 20. 10. 2011.
7 Enako je sodišče odločilo tudi v sodbi UPRS opr. št. I U 751/2020 z dne 13. 6. 2023, 25. in 26. točka obrazložitve.